

Rhijnduwen

Omschrijving van het complex:

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS RHIJNDUWEN met HOOFDGEBOUW (1). HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2). POORTGEBOUW (3). DUIVENTOREN (4). BRUG (5). ENSEMBLE van BOERDERIJ (6) "GOED TEN RIJN" met VEESCHUUR (6A) en SCHUUR (6B). THEEHUIS (7). ENSEMBLE van BOERDERIJ "HOFSTEDE RHIJNDUWEN" (8) met ZOMERHUIS (8A).

HISTORISCHE BUITENPLAATS RHIJNAUWEN

De historische buitenplaats Rhijnauwen ligt ten zuidoosten van Utrecht in de gemeente Bunnik. De gronden van Rhijnauwen grenzen in het noorden aan het fort Rhijnauwen, in het zuiden en oosten aan agrarische gronden van derden en aan de bebouwde kom van Bunnik en in het westen aan landgoed Oud-Arnalisweerd. Rhijnauwen vormt met de aangrenzende buitenplaatsen Oud- en Nieuw-Amelisweerd een aaneengesloten groen gebied met belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Genoemde buitenplaatsen zijn alle eigendom van de gemeente Utrecht, die de parken heeft opengesteld voor het publiek. Met name Rhijnauwen is in trek bij de recreant vanwege het centraal gelegen theehuis. Het huidige Rhijnauwen gaat terug op bebouwing die vermoedelijk al voor 1212 tot stand kwam. De oudst bekende bewoner was Jacob van Lichtenberg. Via zijn dochter kwam Rhijnauwen in 1248 in handen van de familie Renesse. In 1449 werd het huis in opdracht van bisschop Rudolf van Diepholt verwoest, waarna een gedeeltelijke herbouw volgde. In 1536 werd het goed als riddermatige hofstede erkend. Het omgrachte gebouw bestond uit verschillende vleugels en torens rond een binnenplaats, was toegankelijk via een brug over de gracht en een poorttoren (pentekening R. Roghman en anonieme tekening). Op de omgrachte voorhof zouden een boerderij en een stal hebben gestaan. De huisplaats was bereikbaar via een oprijlaan uit noordelijke richting (de huidige Rhijnauwenselaan/Vossegatsdijk), welke niet loodrecht op het huis geprojecteerd was. Haaks op deze laan werden in de 16de en 17de eeuw drie dwarslanen aangelegd. De omringende gronden hadden tot ver in de 18de eeuw een utilitair karakter.

In opdracht van Melchior ten Hove, die vanaf 1718 op het landgoed woonde, werd het complexe middeleeuwse gebouw verbouwd tot het huidige blokvormige huis. Daarbij werd een deel (zuidoost) van het middeleeuwse gebouw in de nieuwbouw opgenomen, dit oudere muurwerk is als zodanig nog duidelijk herkenbaar. De symmetrische voorgevel werd geprojecteerd op de oude voorhof. In de loop van de 18de eeuw moet de boerderij op de voorhof gesloopt zijn en ging de stal op in het tegenwoordige poortgebouw dat ten noordoosten van het huis gebouwd werd. De duiventil, dateert vermoedelijk uit dezelfde tijd. De zoon van Melchior ten Hove verkocht Rhijnauwen in 1773 aan Johan Balthazar Strick van Linschoten. De familie Van Linschoten is verantwoordelijk geweest voor de landschappelijke inrichting van het park. In de 19de eeuw werd de gracht tussen het hoofdgebouw en het voorplein gedempt en werd er ter plaatse van twee 'boomgaarden van vermaak' een landschappelijk parkje aangelegd. Vermoedelijk zijn er omstreeks dezelfde tijd slingerende wandelpaden aangelegd in het Jachtbos. Omstreeks 1900 werd achter het huis een formele tuin aangelegd, op de plaats waar in de 18de eeuw ook een dergelijke tuin had gelegen. Deze is in de loop van de 20ste eeuw weer verdwenen. In 1919 verkochten de nazaten van Johan Balthazar Strick van Linschoten, die sinds 1773 eigenaar en bewoner van Rhijnauwen waren geweest, de buitenplaats met de bijbehorende boerderijen aan de gemeente Utrecht. Deze richtte het hoofdgebouw in tot jeugdherberg (1933) en stelde het park open voor het publiek (1953).

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. Voor de bescherming van ondergeschikt belang zijn de barakken en tennisbanen ten westen van het hoofdgebouw, de 'kinderboerderij' ten noordwesten van het hoofdgebouw en de parkeerplaatsen ten zuiden van het hoofdgebouw en ten noorden van het theehuis.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS RHIJNAUWEN is van algemeen cultuur-, architectuur-, en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ontwikkelingsgeschiedenis;
- vanwege het hoofdgebouw dat een representatief voorbeeld is van een 18de-eeuws patriciërslandhuis;
- vanwege de bewaard gebleven interieurafwerking van het hoofdgebouw, daterend uit de 18de en 19de eeuw;
- vanwege de landschappelijke tuin- en parkaanleg met formele lanenstructuur;
- vanwege de recreatieve waarde.

HOOFDGEBOUW (1)

Het huis Rhijnauwen kwam in zijn huidige gedaante tot stand in de eerste helft van de 18de eeuw in opdracht van de toenmalige eigenaar Melchior ten Hove. De zuidoostelijke vleugel van de oude burcht werd in het nieuwe blokvormige gebouw opgenomen. Dit deel is thans nog herkenbaar aan het afwijkende muurwerk. Het onderkelderde huis van rode baksteen op rechthoekige grondslag bestaat uit twee bouwlagen en een kapverdieping onder een afgeplat omlopend schilddak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en voorzien van schoorstenen op de nokeinden. De symmetrische voorgevel telt vijf vensterassen voorzien van schuifvensters in empirestijl en persiennes. Ter hoogte van het souterrain meerruits keldervensters. Op het dak een dubbele kapel met meerruits vensters en ornamentele wangen. De voordeur bevindt zich in de middenas en is met een ornamenteel bovenlicht gevat in een pilasterstelling. Het venster erboven is eveneens eenvoudig omlijst. Voorafgaand aan de entree een hardstenen bordestrap met ijzeren balustrade aan weerszijden.

Aan de achterzijde springt de gevel ter hoogte van de twee meest zuidoostelijke vensterassen iets uit. Deze zuidoostelijke hoek is een restant van het laat-middeleeuwse huis Rhijnauwen. Dit deel werd bij de herbouw in de eerste helft van de 18de eeuw gespaard en opgenomen in het nieuwe huis. Het oudere muurwerk is herkenbaar aan het afwijkende metselwerk. Achter- en zijgevels zijn voorzien van vensters als aan de voorzijde, maar zonder persiennes. Op het dak eenvoudige kapellen met meerruits vensters.

De oorspronkelijke plattegrond en indeling zijn ten dele bewaard gebleven. Om het gebouw geschikt te maken als jeugdherberg hebben er na 1950 in verschillende fasen verbouwingen plaatsgevonden van het interieur. Daarbij zijn de oorspronkelijke plattegrond en indeling gewijzigd ten behoeve van de aanleg van onder meer keukens, sanitair en slaapvertrekken. Enkele vertrekken waren nog tot na de Tweede Wereldoorlog voorzien van hun 18de-eeuwse betimmeringen. In één van de vertrekken was in de betimmering een geschilderd behangsel met landschappelijke voorstellingen opgenomen. Deze oorspronkelijke interieurafwerkingen zijn in de loop der tijd grotendeels verdwenen. De representatieve trap in Lodewijk XV-stijl is bewaard gebleven, evenals de 18de-eeuwse deuren en 19de-eeuwse ramen. In het oudere, zuidoostelijke deel van het huis resteert nog een plafond met rankenschildering uit circa 1600, dat recent weer in het zicht is gebracht.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW (Rhijnauwen) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de bouw- en ontwikkelingsgeschiedenis;
- vanwege het behoud van een deel van de oorspronkelijke plattegrond en indeling en vanwege de bewaard gebleven oorspronkelijke interieurafwerkingen;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2) behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen

Het landgoed Rhijnauwen, gelegen aan de rand van Utrecht, maakt samen met de buitenplaatsen Oud- en Nieuw-Amelisweerd deel uit van een aaneengesloten groen gebied met belangrijke landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve waarden. De landschappelijke parkaanleg rond Rhijnauwen heeft een agrarisch karakter. Naast landbouwgronden (bouw- en weiland) en boomgaarden maken een groter en een kleiner wandelbos deel uit van de aanleg. De landbouwgronden en boomgaarden worden doorsneden door rechte lanen en paden, gemarkeerd door laanbeplanting (beuk en eik), beukenhagen, houtwallen en/of sloten. De beide landschappelijke parkbossen kennen een gemengde samenstelling van loofhout en worden doorsneden door slingerende wandelpaden. Het deels omgrachte hoofdgebouw ligt aan de Kromme Rijn, min of meer centraal in de aanleg. Het voorplein is vanaf de Koningslaan (zuid) bereikbaar via een lange, met eiken beplante toegangslaan, die evenwel niet loodrecht op het huis staat. Vlak voor de Kromme Rijn buigt de laan oostwaarts en komt dan recht voor het poortgebouw uit. Vanuit het noordwesten is het voorplein bereikbaar via een lange formele met beuken beplante toegang-/zichtlaan, die evenmin in de as van het huis ligt. Deze laan komt enkele tientallen meters ten noorden van het hoofdgebouw uit en wordt via twee haakse hoeken onder het poortgebouw tot op het voorplein geleid. De noordwestelijke toegangslaan (Vossegatsdijk/Rhijnauwenselaan) is de oorspronkelijke toegangslaan tot Rhijnauwen. De van oudsher met beuken beplante laan is al aangegeven op een landmeterkaart uit 1603 (Jan Rutgersz. Van den Berch). De reden dat deze toegangslaan niet loodrecht op het huis staat, houdt vermoedelijk verband met het feit dat het lanenstelsel teruggaat op de structuur van oude ontginningskavels. De nog bestaande laan wordt sinds de jaren '20 van de 20ste eeuw visueel beëindigd door een theehuis, dat vanwege de decoratief-landelijk architectonische vormgeving een toegevoegde waarde heeft voor de aanleg.

Loodrecht op de laan waren een drietal dwarslanen geprojecteerd. Een deel van dit lanenpatroon is eveneens (in aanleg) herkenbaar op de genoemde kaart uit 1603, het hele stelsel wordt afgebeeld op een landmeterkaart uit 1779 (J.P. CoTognac). De twee lanen in de nabijheid van het huis zijn bewaard gebleven, de derde laan is verdwenen, mogelijk ten gevolge van de aanleg van het fort ten noorden van Rhijnauwen.

Ten noordwesten van het huis ligt het voormalige Jachtbos, nu Vogelbos of Hoge Bos genoemd. Dit bos is ingetekend op eerdergenoemde kaart van Rhijnauwen uit 1779. De boerderij 'De hoge boomgaard' bij de zuidoostelijke punt van het bos ligt op de plaats waar zich oorspronkelijk het Jachthuis bevond. Het bos bestond uit hakhout omgeven door een driehoekige lanenstructuur en doorsneden door de noordwestelijke toegangslaan. De oostelijke laan van de driehoek is opgeschoven in noordwestelijke richting (vermoedelijk vanwege de aanleg van het fort), de beide andere lanen zijn in hun oorspronkelijke aanleg bewaard gebleven.

In de 19de eeuw werd de gracht tussen het hoofdgebouwen het voorplein gedempt en werd er een landschappelijk parkje aangelegd ter plaatse van twee 'boomgaarden van vermaak'. Vermoedelijk zijn er omstreeks dezelfde tijd slingerende wandelpaden aangelegd in het Jachtbos. Omstreeks 1900 werd achter het huis een formele tuin aangelegd, op de plaats waar in de 18de eeuw ook een dergelijke tuin had gelegen. Deze is in de loop van de 20ste eeuw weer verdwenen.

Ten westen van het hoofdgebouw zijn ter uitbreiding van de accommodatie barakken gebouwd, omringd door tennisbanen en een 'kinderboerderij'. Ten zuiden van het hoofdgebouwen ten noorden van het theehuis zijn parkeerplaatsen ingericht. Deze twintigste-eeuwse ingrepen zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG, behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ontwikkelingsgeschiedenis;
- vanwege de integratie van de bestaande agrarische structuur (landbouwgronden, weilanden en boomgaarden doorsneden door houtwallen, beukenhagen en sloten met wilgen) in de landschappelijke aanleg;
- vanwege de formele lanenstructuur, waar verschillende toegangslanen met een laanbeplanting van eik of beuk deel van uitmaken;
- vanwege het kleine en grote wandelbos van gemengd loofhout met slingerend padenverloop;
- vanwege de aanwezigheid van een houtopstand die deels teruggaat tot de 18de en 19de eeuw;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de landschappelijke en cultuurhistorische samenhang met de buitenplaatsen Oud- en Nieuw-Armelisweerd;
- vanwege de recreatieve waarde.

POORTGEBOUW (3) behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen

Ten westen van het hoofdgebouw wordt het voorplein afgesloten door een in aanleg symmetrisch poortgebouw, dat aan de zuidzijde verlengd is met een dienstwoning. Het onderkelderde poortgebouw is gebouwd op rechtnoekige grondslag en opgetrokken uit rode baksteen. Het bestaat uit één bouwlaag en een zolder onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt mansardedak. In de symmetrische voorgevel centraal een poort, die de verbinding vormt tussen de noordelijke toegangslaan en het voorplein. Rond de poortdoorgang een classicistische omlijsting bekroond door een timpaan met rond venster. Daarboven, op de nok van het dak, een houten klokkentorentje met slanke spits. Ter weerszijden van de poort een schuifvenster met kleine roedenverdeling en een eenvoudige toegangsdeur met meerruits bovenlicht: aan de uiteinden van de gevel twee paar dubbele koetsdeuren met meerruits bovenlicht. Boven de binnenste koetsdeuren forse dakkapellen (halverwege de daklijst aangebracht), waarin een dubbel venster met bovenlicht (kleine roedenverdeling), voorzien van luiken. Diverse dak- en tuimelramen.

De achtergevel is in aanleg eveneens symmetrisch. De omlijsting van de centraal gelegen poort is identiek aan de voorzijde. Ter weerszijden van de poort een rond venster met kruisvormige roedenverdeling. Voorts links en rechts een schuifvenster, waarbij het linker (noord) een kleine en het rechter (zuid) een grotere (empire-) roedenverdeling heeft. In de rechter zijgevel (noord) twee schuifvensters als in de voorgevel en een keldervenster. Op het dak een eenvoudige kapel met dubbel venster met kleine roedenverdeling.

Aan de linker zijde (zuid), aansluitend op het poortgebouw, een iets terugliggende dienstwoning, die in vormgeving het poortgebouw volgt. Aan de voorzijde twee schuifvensters met kleine roedenverdeling als in de voorgevel, voorzien van persiennes. In de linker zijgevel twee schuifvensters als in de voorgevel, waarvan één met persiennes. Op het dak een kapel als aan de rechter (noord)zijde. Aan de achterzijde een empirevenster als eerder genoemd en voorts twee kleinere (ontluchtings)vensters en een keldervenster. Het poortgebouw dateert uit de 18de eeuw.

Waardering

Het POORTGEBOUW, behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de eenvoudige, harmonieuze en doelmatige vormgeving;
- vanwege de karakteristieke ligging;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

DUIVENTOREN (4)

Voor het poortgebouw (zuidoost) staat op het voorplein een rood bakstenen duiventoren van twee bouwlagen onder een afgetopt schilddak, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. De toren heeft een nagenoeg vierkante plattegrond en is rondom voorzien van verschillende vensters met kleine roedenverdeling, een getoogde toegangsdeur en een voormalige dubbele inrijdeur (thans voorzien van glas, met een kleinere centrale toegangsdeur, de oorspronkelijke deuren zijn behouden als luiken). Op de scheiding van de beide bouwlagen is een houten waterlijst aangebracht. De duiventoren dateert uit de 18de eeuw.

Waardering

De DUIVENTOREN, behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentale waarde;
- als kenmerkend en zeldzaam voorbeeld van een 18de-eeuwse duiventoren;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

BRUG (5) behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen

Ten noordwesten van het poortgebouw wordt de buitengracht ter hoogte van de poort overbrugd door een eenvoudige rood bakstenen boogbrug. Het met klinkers bestrate brugdek wordt begeleid door een eenvoudige gietijzeren balustrade. De brug dateert in haar huidige vorm vermoedelijk uit de 18de eeuw, maar gaat vrijwel zeker terug op een ouder exemplaar, want de toegangslaan die over de brug en onder het poortgebouw door tot op het voorplein voert bestond reeds in 1603.

Waardering

De BRUG, behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

ENSEMBLE van BOERDERIJ (6) "GOED TEN RIJN" met VEESCHUUR (6A) en SCHUUR (6B)

Aan de linkerkant van de zuidelijke toegangslaan tot het kasteel ligt een ornamenteel wit gepleisterd boerderijensemble, bestaande uit een boerderij, veeschuren en kapberg. De monumentale boerderij heeft een T-vormige plattegrond en is samengesteld uit een dwars geplaatst voor- annex woonhuis uit 1674 en een achterhuis uit 1912. Het voorhuis bestaat uit één bouwlaag en een kapverdieping onder een rietgedekt schilddak, waarin aan de voorzijde twee en aan beide zijden één dakkapel is opgenomen. In de voorgevel meerruits schuifvensters, waarvan een deel riet luiken en een excentrisch geplaatste toegangsdeur met bovenlicht. In de zijgevels van het voorhuis onder meer vensters met meerruits bovenlicht. In de zijgevels van het achterhuis vooral licht getoogde, brede stalvensters met roedenverdeling en bakstenen strekklag, maar ook schuifvensters als in de voorgevel en verschillende (stal)deuren. Het achterhuis is lager en bestaat uit één bouwlaag en een zolder onder een zadeldak, gedekt door gesmoorde Hollandse pannen. In de achtergevel centraal een dubbele inrijdeur met getoogde bovenzijde, onder een getoogde ontlastingsboog met hardstenen sluitsteen waarin het jaartal 1912 gebeiteld staat. De deur wordt geflankeerd door twee hoog in de muur geplaatste, getoogde stalvensters met roedenverdeling en getoogde bakstenen ontlastingsboog. Uiterst links en rechts in de gevel een eenvoudige, licht getoogde staldeur. In de top een getoogd venster als beneden, maar in een wat groter formaat.

Waardering

De BOERDERIJ, deelsluitmakend van een ensemble van boerderij en schuren "Goed ten Rijn" behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de monumentale, harmonieuze vormgeving;
- vanwege de ornamentale waarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

VEESCHUUR (6A)

Links van de boerderij 'Goed ten Rijn' een grote, wit gepleisterde VEESCHUUR op rechthoekige plattegrond onder een zadeldak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. De schuur bestaat uit één bouwlaag en een (hooi)zolder. In de voor-gevel links en rechts licht getoogde, dubbele deuren, daartussen een hoog, getoogd stal venster met roedenverdeling en in de top eenzelfde venster in een veel groter formaat. Aan de achterzijde centraal een dubbele rechte inrijdeur geflankeerd door licht getoogde stalvensters met roedenverdeling en in de top een venster als aan de voorzijde. In de zijgevels diverse stalvensters en toegangsdeuren. De grote veeschuur dateert uit de 19de eeuw.

Waardering

De VEESCHUUR, deeluitmakend van een ensemble van boerderij en schuren "Goed ten Rijn" behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de monumentale, harmonieuze vormgeving;
- vanwege de ornamentale waarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

SCHUUR (6B)

Links van de grote veeschuur van boerderij 'Goed ten Rijn' een lagere, dubbele schuur bestaande uit twee parallelle bouwlichamen op rechthoekige grondslag onder een dubbel zadeldak, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. De voor- en achtergevels zijn deels beschoten met houten delen, voorts deuren en vensters, die aansluiten bij de vormgeving van de andere bebouwing. De lage, dubbele schuur dateert uit 1912.

Waardering

De SCHUUR, deelluitmakend van een ensemble van boerderij en schuren "Goed ten Rijn" behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de monumentale, harmonieuze vormgeving;
- vanwege de ornamentale waarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

THEEHUIS (7) behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen

Ten noorden van het hoofdgebouw gelegen theehuis naar een ontwerp van de Dienst Gemeentewerken van Utrecht, in opdracht van diezelfde gemeente tot stand gekomen in 1921–24. Het rood geschilderde houten pand bestaat uit twee delen: het oorspronkelijke lage theehuis op geknikte plattegrond, gebouwd in 1921 en aan de rechter zijde hierop aansluitend een hoog oprijzend voormalig woonhuis uit 1924 op nagenoeg vierkante plattegrond. Het oorspronkelijke theehuis bestaat uit één bouwlaag en een zolder onder een overkragend rietgedekt schilddak. Aan de voorzijde een centrale ingangspartij geflankeerd door een strook gekoppelde meerruits vensters direct onder de rand van de overkragende kap, die doorloopt over de linker zij- en achtergevel. Het hogere bouwdeel ter rechterzijde, dat oorspronkelijk als woonhuis functioneerde maar tegenwoordig bij het theehuis is getrokken, bestaat uit twee bouwlagen en een zolder onder een rietgedekt overkragend zadeldak met afgewolfd uiteinde aan de voorzijde en dakschilden die doorlopen tot aan de vensters op de begane grond. Aan de voorzijde op begane grond niveau een vergelijkbare strook meerruits vensters als in de gevel van het theehuis over de volle breedte van de voorgevel en tot halverwege de rechter zijgevel; tussen vensters en dakrand een dubbele sierlijst met aan de voorzijde omgebogen uiteinden.

Hoog in de voorgevel, direct aansluitend op de rand van de afgewolfd kap, vier gekoppelde vensters met roedeverdeling in V-vorm. In het rechter dakschild een dakkapel met drie gekoppelde meerruits vensters, waaronder een strook gemetselde pannen. De rechter zijgevel heeft aan de achterzijde een ondiepe aanbouw waarin drie kleine gekoppelde vensters; het dakschild loopt ter hoogte van dit deel van de gevel verder door naar beneden. De nok van het samengestelde dak is afgewerkt met gemetselde pannen.

Waardering

Het THEEHUIS behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde karakteristieke vormgeving;
- vanwege de bijzondere ornamentale waarde;
- vanwege de fraaie ligging aan het einde van de belangrijke lange formele toegangslaan naar het kasteel;
- vanwege de ontstaansgeschiedenis en de recreatieve waarde.

BOERDERIJ "HOFSTEDE RHIJNAUWEN" (8) behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen

Ten noordoosten van het hoofdgebouw gelegen boerderij-ensemble, bestaande uit een boerderij en zomerhuis. Het ensemble is fraai gelegen op de westelijke oever van de Kromme Rijn, de voorzijde – geprojecteerd op de rivier en het aan de overzijde van de rivier – gelegen wandelpad. Op de wandelingen over de oostelijke oever van de rivier en de formele laan achter de boerderij vormt het ensemble een markant decoratief-landelijk element. Oorspronkelijk was de hofstede een pachtboerderij van kasteel Rhijnauwen. In 1919 is de boerderij met het kasteel, de gronden en bijbehorende gebouwen in eigendom overgegaan naar de huidige eigenaar, de gemeente Utrecht. De boerderij heeft nog steeds een agrarische functie. Het boerderij-ensemble dateert uit de 18de eeuw.

De rood bakstenen boerderij op rechthoekige grondslag is van het langhuistype en bestaat uit één bouwlaag en een kapverdieping onder een riet gedekt zadeldak met afgewolfde uiteinden. In de voorgevel (zuidoost) op de begane grond vier empire vensters, daarboven twee empire vensters in een kleiner formaat. In de zijgevels diverse vensters en deuren, de stalramen zijn omstreeks 1960 vervangen. De achtergevel is in 1949 vernieuwd. De oorspronkelijke plattegrond en indeling zijn nagenoeg gaaf bewaard gebleven. Rechtsvoor (onder het woonhuis) en linksachter (tussen woon- en achterhuis) een kelder, de kelder rechtsvoor krijgt daglicht via twee keldervensters in voor- en zijgevel.

Waardering

De BOERDERIJ, deelsluitmakend van een ensemble van boerderij en zomerhuis "Hofstede Rhijnauwen" behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde karakteristieke vormgeving;
- vanwege de fraaie ligging aan de Kromme Rijn: als traditioneel-ornamenteel element in het landschap, dat als zodanig deel uitmaakt van verschillende wandelingen;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met het hoofdgebouw.

ZOMERHUIS/KAASMAKERIJ (8B)

Het zomerhuis is in 1937 verbouwd tot een apart woonhuis waarbij een gedeelte van de schuur bij het woonhuis is getrokken. Het rood bakstenen huis op rechthoekige grondslag bestaat uit één bouwlaag en een kapverdieping onder een zadeldak met afgewolfde uiteinden, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. In de eindgevel aan de voorzijde (zuidoost) twee meerruits vensters met kleine roedenverdeling en halve luiken en uiterst rechts een eenvoudige toegangsdeur met meerruits boven licht; ter hoogte van de kap een dubbel venster met boven licht en halve luiken. In de zijgevels diverse deuren en vensters.

Waardering

ZOMERHUIS/KAASMAKERIJ, deellitmakend van een ensemble van boerderij en zomerhuis "Hofstede Rhijnauwen" behorende tot de buitenplaats Rhijnauwen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde, karakteristieke vormgeving;
- vanwege de fraaie ligging aan de Kro!nme Rijn;
- als traditioneel ornamenteel element in het landschap, dat als zodanig deel uitmaakt van verschillende wandelingen;
- vanwege de functioneel–ruimtelijke relatie met het hoofdgebouw.